

Go!

Pedagogische begeleidingsdienst

Huis van het GO!
Willebroekkaai 36
1000 Brussel

 LEERPLAN
DERDE GRAAD
SECUNDAIR
ONDERWIJS

SLAGERIJ-TRAITEURTECHNIEKEN

SPECIFIEK GEDEELTE
DUBBELE FINALITEIT

EERSTE EN TWEEDE LEERJAAR
(5de en 6de jaar)

LEERPLANNUMMER
3DA/SLAGERIJ

INSPECTIENUMMER
GSO-2024-1354-Gemeenschapsonderwijs-adv-V25

Versiedatum
31/01/2025

STUDIEDOMEIN

VOEDING & HORECA

Inhoudstafel

Inleiding	3
Samenhang	3
Uitgangspunten	3
Eigenheid van de studierichting	3
Doelgroep	4
Onderwijskwalificatie	5
Logische doorstroommogelijkheden	5
Gepersonaliseerd Samen Leren	6
Ruimte voor het eigen pedagogisch project	6
Opbouw van de leerplandoelen	7
Herkomst van de doelen	7
De leerplandoelen	7
Subdoelen	8
Minimale inhoudelijke afbakening	8
Nummering van de leerplandoelen	8
Leerplandoelen	10
Generieke doorstroomcompetenties	10
Celleer	11
Toegepaste chemie	12
BK-doelen	13
Samenhang minimumdoelen – leerplandoelen	21
Samenhang ‘doelen die leiden naar een of meer erkende beroepskwalificaties’ – leerplandoelen	22
Concordantie beroepskwalificatie – leerplandoelen	24
Minimale materiële vereisten	25
Vakkenkoppeling	26
Pedagogisch – didactische ondersteuning	27

Inleiding

Samenhang

Dit is een leerplan voor het specifieke gedeelte dubbele finaliteit, derde graad. Dit leerplan moet in samenhang gelezen worden met het leerplan 'Derde graad secundair onderwijs - Basisvorming dubbele finaliteit'.

Tussen het leerplan van het specifieke gedeelte en het leerplan van de basisvorming is een overlap of samenhang tussen leerplandoelen mogelijk. Indien dit het geval is, wordt dit in de GO! Navigator aangeduid, aangevuld met concrete handvaten om deze doelen op een functionele manier te integreren.

Uitgangspunten

Bij het formuleren van de doelen voor het specifiek gedeelte is er over gewaakt dat het ambitieniveau hoog ligt voor alle leerlingen. Bovenop de doelen die opgenomen zijn in het curriculumdossier heeft het GO!, vanuit haar ambitie om kwaliteitsvol onderwijs aan te bieden aan alle leerlingen, GO!-doelen toegevoegd. Het geheel van de leerplandoelen specifieke vorming is evenwichtig opgesteld met oog voor de haalbaarheid voor alle leerlingenprofielen en met bijzondere aandacht voor het evenwicht tussen de basisvorming en het specifiek gedeelte.

Eigenheid van de studierichting

De leerlingen krijgen een pakket **basisvorming voor de dubbele finaliteit** met inhoud uit de zestien sleutelcompetenties.

De specifieke vorming bestaat uit leerplandoelen die **voorbereiden op vervolgonderwijs**:

- WD 01.01 Algemene doorstroomcompetenties: Generieke doorstroomcompetenties
- WD 08.09 Biologie: Celleer
- WD 09.06 Chemie: Toegepaste chemie

In deze studierichting krijgen de leerlingen biologie en chemie. In biologie leren ze over celtypen en cellulaire processen en in chemie komen eigenschappen van stoffen en de toepassingen ervan in voedingsmiddelen en voedingsmiddelentechnologie aan bod, telkens rekening houdend met de context van de studierichting.

Tot slot maken generieke onderzoekscompetenties een belangrijk deel uit van deze studierichting. Ze worden gerealiseerd met de specifieke inhoud van de studierichting.

In deze studierichting worden daarnaast binnen de specifieke vorming de competenties van de **beroepskwalificatie kwaliteits- en procesverantwoordelijke slagerij** gerealiseerd. De kwaliteits- en procesverantwoordelijke slagerij produceert en ontwikkelt het slagerijgamma, stuurt processen vaktechnisch bij, ondersteunt collega's of klanten product-technisch om recepten, kwaliteit en productieprocessen op punt te zetten. Het beroep wordt uitgeoefend in slagerijen, in slagerij-vleeswaren winkels, in supermarkten, op markten, in de groothandel, in de voedingsindustrie... Het beroep kan uitgeoefend worden voor een leverancier van slagerijgrondstoffen en -hulpmiddelen voor adviesverlening en ondersteuning van de klanten. Het werk gebeurt afwisselend in warme en koude ruimtes. Het dragen van hygiënische en arbeidsveilige beschermkledij is vereist. Het beroep vereist een strikt tijdschema en omgang met wisselende klantenstromen en leveringen. De beroepsbeoefenaar komt in contact met de controlediensten van voedselveiligheid en hygiëne. De kwaliteits- en procesverantwoordelijke moet ook medewerkers coachen. De beroepsuitoefening vergt vakkundig, economisch, ecologisch en hygiënisch omgaan met diverse grondstoffen, ingrediënten en producten die onderhevig zijn aan bederf. De beroepsbeoefenaar moet de werkzaamheden opvolgen en indien nodig bijsturen.

Doelgroep

Leerlingen die starten in het eerste leerjaar van de derde graad in de dubbele finaliteit hebben door het behalen van de leerplandoelen van de tweede graad de nodige competenties verworven om de overstap naar de derde graad succesvol te kunnen maken.

De leerlingen delen vanuit hun keuze voor een bepaalde studierichting eenzelfde interesse. Maar meer nog dan voor de basisvorming zullen de kenmerken van de leerlingen in de derde graad voor het specifieke gedeelte verschillen. Behalve verschillen op cognitief, psychomotorisch en sociaal-affectief vlak zijn er ook verschillen door de gevolgde vooropleiding.

In de tweede graad hebben leerlingen gekozen voor een studierichting gekoppeld aan een finaliteit.

- Leerlingen die een studierichting gekozen hebben die als een vooropleiding van deze studierichting wordt ingericht, hebben basiscompetenties verworven met het oog op het realiseren van de gekoppelde beroepskwalificatie(s). In de derde graad worden deze competenties verder verfijnd, verbreed en verdiept. Daarnaast verhoogt de mate van zelfstandigheid bij het realiseren van de leerplandoelen.

Aanvullend hebben deze leerlingen in het specifieke gedeelte van de tweede graad leerplandoelen verworven die gekoppeld zijn aan wetenschapsdomeinen die in de derde graad aan bod komen. Op een aantal van deze doelen wordt in de derde graad verder gewerkt. Deze leerplandoelen worden beschouwd als noodzakelijke doelen om succesvol aan de derde graad deel te nemen. In de GO! Navigator wordt de link gelegd tussen de doelen van de tweede en de derde graad (verticale samenhang).

Leerlingen uit de volgende studierichting hebben een vorming gevolgd die als een logische vooropleiding kan worden beschouwd:

- Slagerijtechnieken
- Leerlingen die een studierichting gekozen hebben die inhoudelijk minder of niet aanleunt bij deze studierichting hebben minder of geen voorkennis.

Vanuit het bovenstaande gegeven kunnen de leerlingen voor het specifieke gedeelte beschouwd worden als een zeer heterogene groep. Daarom is het belangrijk om, bij het begin van de graad, de beginsituatie van elke leerling goed in kaart te brengen, om zo als lerarenteam zicht te krijgen op de kenmerken van de leerlingengroep en een leerlijn uit te werken die nauw aansluit bij de beginsituatie en de mogelijkheden van de leerlingen waarbij er aandacht is voor het wegwerken van eventuele hiaten bij de start van de derde graad. Hierbij heeft het lerarenteam de vrijheid en verantwoordelijkheid om leerplandoelen in te plannen in zowel het eerste als tweede jaar van de derde graad volgens de noden, behoeften en mogelijkheden van hun leerlingengroep. Daarnaast heeft het lerarenteam de vrijheid om te bepalen op welke manier de doelen functioneel geclusterd en aangeboden kunnen worden binnen de derde graad.

Onderwijskwalificatie

Een onderwijskwalificatie geeft weer wat je moet kennen en kunnen om verdere studies aan te vatten, te functioneren in onze maatschappij of een bepaald beroep uit te oefenen. In de Vlaamse kwalificatiestructuur zijn de kwalificaties ondergebracht op 8 niveaus, van basisonderwijs tot universiteit.

Deze studierichting situeert zich op VKS-niveau 4. De uitgangspunten voor een VKS-niveau 4 zijn:

- Kennis en vaardigheden:
  - concrete en abstracte gegevens (informatie en begrippen) uit een specifiek domein interpreteren
  - reflectieve cognitieve en productieve motorische vaardigheden toepassen
  - gegevens evalueren en integreren
  - strategieën ontwikkelen voor het uitvoeren van diverse taken en om diverse, concrete, niet-vertrouwde (maar weliswaar domeinspecifieke) problemen op te lossen
- Context, autonomie en verantwoordelijkheid:
  - handelen in een combinatie van wisselende contexten
  - autonoom functioneren met enig initiatief
  - volledige verantwoordelijkheid voor eigen werk opnemen
  - het eigen functioneren evalueren en bijsturen met het oog op het bereiken van collectieve resultaten

De verwachtingen uit de onderwijskwalificatie vormen een hulpmiddel voor leraren en vakgroepen om de afbakening van de leerplandoelen concreet vorm te geven.

Logische doorstroommogelijkheden

Slagerijtechnieken is een studierichting met een dubbele finaliteit. Dat houdt in dat de leerling voorbereid wordt op succesvolle doorstroom naar een job op de arbeidsmarkt of naar 7de leerjaren, graduaatsopleidingen of professionele bacheloropleidingen binnen hetzelfde interessegebied.

Voor de richting Slagerijtechnieken situeren de meest logische professionele bacheloropleidingen zich binnen de studiegebieden:

- Biotechniek
  - Agro- en Biotechnologie
- Onderwijs

Doorstroom naar alle andere professionele bacheloropleidingen is niet uitgesloten, maar binnen deze studierichting wordt de leerling er niet specifiek inhoudelijk op voorbereid.

Doorstroom naar academische bacheloropleidingen is niet uitgesloten, maar binnen deze studierichting wordt er niet voldoende voorbereid op academisch hoger onderwijs.

Gepersonaliseerd Samen Leren

De ambitie van het GO! is duidelijk. Gepersonaliseerd samen leren betekent dat we met élke lerende, binnen een sociale context, maximaal rendement nastreven op het vlak van leervermogen, leerwinst en leermotivatie. Vanuit een sterke basis- en vakdidactiek zetten we extra in op 'differentiatie', het verhogen van autonomie via het aanleren van zelfregulerende vaardigheden en 'samen leren'. We maken daarvoor gebruik van evidence-informed praktijken en een onderzoekende aanpak op school. Gepersonaliseerd samen leren in het GO! vindt geïntegreerd plaats binnen de realisatie van het totale curriculum en kan alleen gerealiseerd worden met de actieve betrokkenheid van zowel de lerende, de leraar als het (school)beleid.

Vanuit deze visie willen we samen met alle onderwijsprofessionals ons DNA 'samen leren samenleven' en ons pedagogisch project waarmaken. Het is ons positief antwoord op de diversiteit die we in onze klassen zien, de nood aan een groeipad naar autonomie en de nood om een samenverhaal te maken.

Ruimte voor het eigen pedagogisch project

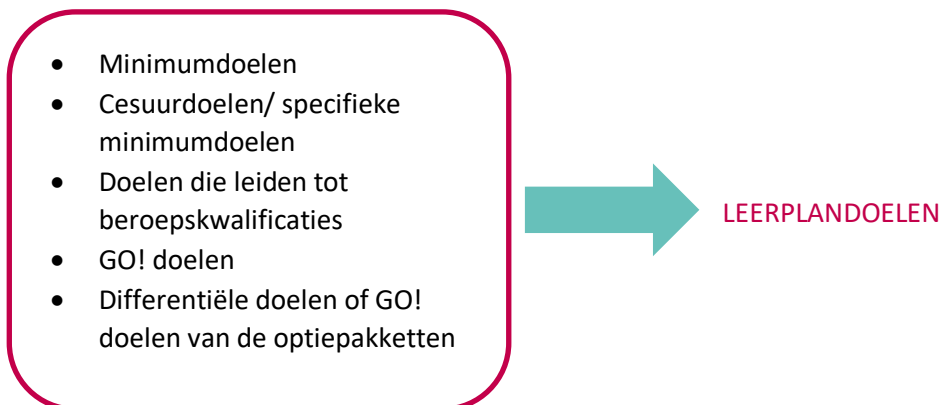
Cruciaal in elke studierichting staat de realisatie van de leerplandoelen. De leerplannen en de lessentabellen van het GO! zijn echter zodanig opgesteld dat het lerarenteam beschikbare ruimte heeft om een schooleigen pedagogisch project te realiseren:

- Enerzijds bieden de leerplannen ruimte om binnen de voorziene tijd zoals aangegeven in de lessentabel, de leerplandoelen verder uit te diepen of te verbreden;
- Anderzijds is er binnen de lessentabel vrije ruimte voorzien waarbij de school eigen accenten kan leggen.

Opbouw van de leerplandoelen

Herkomst van de doelen

De leerplandoelen van het GO! in de tweede en derde graad zijn afkomstig van verschillende bronnen:

De doelen van dit leerplan zijn afkomstig van:

- specifieke minimumdoelen
- doelen die leiden tot beroepskwalificaties
- GO!-doelen

De leerplandoelen

Elk leerplandoel heeft minimum 1 handelingswerkwoord. Een overzicht van de handelingswerkwoorden met, indien nodig, een verklaring is terug te vinden op de GO! Navigator.

Aan elk leerplandoel wordt een beheersingsniveau toegevoegd. Voor de leerplannen van het GO! maken we gebruik van een eigen GO!-taxonomie, geïnspireerd op de Taxonomie van Bloom:

- Memoriseren: Gegevens zoals begrippen, formules... kunnen ophalen zonder gebruik te maken van hulpmiddelen.
Geen enkel leerplandoel heeft 'memoriseren' als beheersingsniveau. Memoriseren zonder context kan immers nooit het einddoel zijn. Memoriseren kan wel een belangrijk element zijn om een leerplandoel te realiseren.
- Begrijpen: Inzicht verwerven en dit inzicht helder kunnen weergeven, al dan niet aan de hand van voorbeelden.
- Toepassen: Formules, technieken, regels... kunnen toepassen.
- Analyseren: Op basis van nieuwe gegevens, informatie, kenmerken, verbanden... tot een besluit komen
- Evalueren: Op basis van nieuwe gegevens, informatie, kenmerken, verbanden... en aan de hand van criteria, argumenten... een oordeel onderbouwen.
- Creëren: In het kader van een probleemstelling, onderzoek, opdracht... een product ontwikkelen zoals een oplossing, een realisatie, een presentatie...

Er is geen hiërarchie tussen de verschillende beheersingsniveaus. Wel zal je om een 'hoger' beheersingsniveau te bereiken meestal ook gebruik maken van onderliggende beheersingsniveaus, bijvoorbeeld memoriseren om te analyseren.

In de GO! Navigator worden de beheersingsniveaus aan de hand van een filmpje uitgelegd.

Subdoelen

De subdoelen zijn niet vrijblijvend geformuleerd maar maken integraal deel uit van het leerplandoel. Elk subdoel moet bijgevolg aangeboden worden. Alle subdoelen samen dekken het leerplandoel.

Minimale inhoudelijke afbakening

Het concept van de minimumdoelen wordt doorgetrokken naar de leerplandoelen van het GO!. Dit concept houdt in dat de kennis die noodzakelijk is om het leerplandoel te realiseren niet expliciet wordt opgesomd. Indien er twijfel kan ontstaan of een bepaald kenniselement al dan niet tot het leerplandoel behoort, wordt het uitdrukkelijk vermeld via onderliggende bullets. Concreet betekent dit dat de onderliggende bullets deel uitmaken van het leerplandoel en als dusdanig ook aan bod moeten komen.

Om leerplandoelen te realiseren, is er vaktaal nodig. Hoewel vaktaal niet expliciet in de leerplandoelen wordt opgenomen, maakt vaktaal wel deel uit van het leerplandoel. Net zoals dit het geval is bij andere kenniselementen is het aan de leraar om te bepalen welke vaktaal er nodig is om het leerplandoel te realiseren.

Het gehanteerde concept vertrekt van een groot vertrouwen in de professionaliteit van de leraar. Vanuit een professionele deskundigheid zal de leraar bepalen welke kennis er nodig is om het doel te realiseren waarbij de kenniselementen die in de bullets zijn aangegeven of expliciet vermeld in het leerplandoel minimaal worden meegenomen.

Nummering van de leerplandoelen

Boven elk leerplandoel staat er een nummering. De betekenis is de volgende:

BK3_01.01

1

- Links in de eerste rij van elk leerplandoel staat het GO!-volgnummer (bijvoorbeeld BK3_01.01):
  - BK3: Het gaat hier over een doel uit de derde graad dat leidt tot een beroepskwalificatie
  - 01.01: Dit is het volgnummer van het leerplandoel.
    - Doelen van de vorm 01.xx hebben betrekking op generieke doelen en zijn op eenzelfde manier geformuleerd in alle studierichtingen van deze graad en deze finaliteit.
    - Doelen van de vorm 02.xx hebben betrekking op specifieke doelen die eigen zijn aan deze studierichting.
- Rechts in de eerste rij van elk leerplandoel staat de herkomst van het leerplandoel (bijvoorbeeld 1 of geen nummer):
  - Het nummer verwijst naar het corresponderend doel in het curriculumdossier. De curriculumdossiers zijn terug te vinden op de website van AHOVOKS.
  - Indien er geen nummer staat, gaat het over een GO!-doel.

BK3_01.01.01

Subdoel 1

- Ook de subdoelen krijgen een nummering (bijvoorbeeld BK3_01.01.01):
  - Dit is het eerste subdoel van het leerplandoel BK3_01.01.
- Niet elk leerplandoel heeft subdoelen.

In plaats van 'BK3' kan het nummer ook beginnen met 'WD3':

WD3_01.01.01

01.01.01

- De betekenis van het nummer links (bijvoorbeeld WD3_01.01.01):
  - WD3: Het gaat hier over een doel uit de derde graad dat behoort tot een wetenschapsdomein
  - 01.01.01: Dit is het volgnummer van het leerplandoel.
    - Doelen van de vorm 01.xx.xx hebben betrekking op wetenschapsdomein 01. (In dit geval verwijst 01 naar 'Algemene doorstroomcompetenties'. In totaal zijn er 16 wetenschapsdomeinen.)
    - Doelen van de vorm xx.01.xx hebben betrekking op subdomein 01 van het betrokken wetenschapsdomein.
    - Het laatste cijfer (xx.xx.01) is het volgnummer binnen het subdomein.

De lijst van de wetenschapsdomeinen en de subdomeinen is terug te vinden in de GO! Navigator.

- Rechts in de eerste rij van elk leerplandoel staat de herkomst van het leerplandoel:
  - Het nummer (bijvoorbeeld 01.01.01) verwijst naar het corresponderend specifiek minimumdoel in het curriculumdossier.
De curriculumdossiers zijn terug te vinden op de website van AHOVOKS.
  - Indien er geen nummer staat, gaat het over een GO!-doel.

WD2_09.06.01.01

Subdoel 1

- Ook de subdoelen krijgen een nummering (bijvoorbeeld WD3_01.01.01.01):
  - Dit is het eerste subdoel van het leerplandoel WD3_01.01.01.
- Indien een subdoel overeenkomt met een specifiek minimumdoel wordt de verwijzing naar het specifiek minimumdoel rechts in de tabel opgenomen.
- Niet elk leerplandoel heeft subdoelen.

Leerplandoelen

Generieke doorstroomcompetenties

WD3_01.01.01

01.01.01

De leerlingen doorlopen een onderzoekscyclus in samenhang met inhouden van minstens 1 wetenschapsdomein verbonden aan de studierichting.

creëren

WD3_01.01.01.01

Subdoel 1

De leerlingen kiezen een onderzoeksmethode in functie van een gegeven of zelfgekozen onderzoeksvraag.

- onderzoekbaarheidscriteria

WD3_01.01.01.02

Subdoel 2

De leerlingen verzamelen data en bronnen in functie van de gekozen onderzoeksmethode.

- betrouwbaarheidscriteria

WD3_01.01.01.03

Subdoel 3

De leerlingen verwerken data en bronnen in functie van de gekozen onderzoeksmethode.

WD3_01.01.01.04

Subdoel 4

De leerlingen synthetiseren de onderzoeksresultaten en formuleren een antwoord op de onderzoeksvraag.

WD3_01.01.01.05

Subdoel 5

De leerlingen rapporteren over de onderzoeksactiviteiten en -resultaten.

- mondelinge of schriftelijke rapportage

WD3_01.01.02

De leerlingen refereren correct aan gebruikte bronnen volgens een wetenschappelijk referentiesysteem.

- relevant wetenschappelijk referentiesysteem
- bronvermelding

toepassen

Celleer

WD3_08.09.01

08.09.01

De leerlingen leggen het verband tussen celtypen en hun functies in weefsels en organen uit met inbegrip van de betrokken cellulaire processen.¹

analyseren

WD3_08.09.01.01

Subdoel 1

De leerlingen beschrijven de bouw en de functie van de voornaamste celorganellen.

- kern, celwand, celmembraan, vacuole, mitochondriën

WD3_08.09.01.02

Subdoel 2

De leerlingen illustreren de aanwezigheid van bepaalde celorganellen in bepaalde celtypes.

¹ Rekening houdend met de context van de studierichting.

Toegepaste chemie

WD3_09.06.01

09.06.02

De leerlingen leggen het verband tussen de eigenschappen van stoffen en de toepassingen ervan in voedingsmiddelen en voedingsmiddelentechnologie.²

- zuren, basen, zouten, oxiden
- alkanen, alkenen, alcoholen, carbonzuren, esters, aminen
- (poly)sachariden, lipiden, proteïnen
- verband tussen chemische structuur en stofeigenschappen
- functionele eigenschappen van (poly)sachariden, proteïnen en lipiden
- processen binnen de voedingstechnologie: conservering, gisting, fermentatie

analyseren

² Rekening houdend met de context van de studierichting.

BK-doelen

BK3_01.01

1

De leerlingen werken in teamverband met aandacht voor de organisatiecultuur, communicatie en procedures.³

toepassen

BK3_01.01.01

Subdoel 1

De leerlingen passen strategieën toe om teamgericht te werken.

BK3_01.01.02

Subdoel 2

De leerlingen passen strategieën toe om doelgericht te communiceren.

BK3_01.01.03

Subdoel 3

De leerlingen passen interne procedures en afspraken toe.

BK3_01.02

2

De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.⁴

toepassen

BK3_01.02.01

Subdoel 1

De leerlingen passen procedures uit stappenplannen, instructiefiches of handleidingen toe.

BK3_01.02.02

Subdoel 2

De leerlingen passen strategieën voor planning en organisatie toe.

BK3_01.02.03

Subdoel 3

De leerlingen passen strategieën voor kwaliteitscontrole toe.

³ Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

⁴ Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

BK3_01.03	3
De leerlingen handelen economisch en duurzaam. ⁵	
toepassen	
BK3_01.03.01	Subdoel 1
De leerlingen passen procedures toe om kostenbewust om te gaan met materialen, grondstoffen of tijd.	
BK3_01.03.02	Subdoel 2
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot milieuvorschriften.	

BK3_01.04	4
De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch. ⁶	
toepassen	
BK3_01.04.01	Subdoel 1
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot veilig handelen.	
BK3_01.04.02	Subdoel 2
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot ergonomisch handelen.	
BK3_01.04.03	Subdoel 3
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot hygiënisch handelen.	
BK3_01.04.04	Subdoel 4
De leerlingen passen technieken voor EHBO toe.	

BK3_01.05	
De leerlingen bouwen de eigen deskundigheid op. ⁷	
toepassen	

⁵ Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

⁶ Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

⁷ Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

BK3_02.01

De leerlingen handelen volgens de principes van de voedselveiligheid.

toepassen

BK3_02.01.01

Subdoel 1

De leerlingen controleren de kritische controlepunten en punten van aandacht voor het eigen werk.

- hygiëneregelgeving en voorschriften
- temperatuur van de te verwerken voedingsmiddelen

BK3_02.01.02

Subdoel 2

De leerlingen werken ordelijk.

BK3_02.01.03

Subdoel 3

De leerlingen behandelen het afval, dierlijk afval en het risicoafval volgens de regelgeving.

BK3_02.02

De leerlingen maken het werkblad, het gereedschap, toestellen en de ruimtes hygiënisch schoon.

- schoonmaak- en ontsmettingsproducten
- schoonmaak- en ontsmettingsprocedures
- reinigingsplan van de slagerij
- infrastructuur, toestellen en materialen

toepassen

BK3_02.03

De leerlingen passen het autocontrolesysteem toe.

- autocontrolesysteem
- registratiedocumenten
- staalname
- traceerbaarheid

toepassen

BK3_02.04

De leerlingen schrijven procedures voor voedselveiligheid uit.

- HACCP-plan
- autocontrolegids
- CCP, PVA, GMP, GHP

toepassen

BK3_02.05

5

De leerlingen lichten de aankoop van volledige dieren, karkassen en stukken vlees toe.

- kwaliteitskenmerken van slachtdieren (onder andere SEUROP)
- slachthuizen
- aankoopprocedures
- rendement

begrijpen

BK3_02.06

6

De leerlingen ontvangen karkassen of stukken vlees en controleren ze.

- ingangscntrole
- leveringsbonnen
- versheidskenmerken, grondstoffen, karkassen en stukken vlees
- kwaliteitsnormen en kwaliteitsverschillen in productievlees
- non-conformiteit
- wettelijke reglementering in verband met vervoer van vlees, vleesproducten en vleesbereidingen

toepassen

BK3_02.07

12

De leerlingen slaan goederen, karkassen, stukken vlees en slagerijspecialiteiten op.

- wettelijke richtlijnen met betrekking tot koelen, bewaren en invriezen
- productscheiding
- condities van opslagruimtes
- verpakkingstechnieken voor bewaren
- bewaarstechnieken van grondstoffen, hulpstoffen, additieven, halffabricaten, afgewerkte producten niet-verkochte waren...
- etikettering voor bewaren

toepassen

BK3_02.08

13

De leerlingen volgen de voorraad op, stellen tekorten vast en maken bestelbonnen op.

- voorraadbeheer
- stocklijsten
- productiefiches/recepturen
- bestelprocedures

toepassen

BK3_02.09

De leerlingen plannen de werkzaamheden in de slagerij.

creëren

BK3_02.09.01

Subdoel 1

De leerlingen raadplegen de opdracht of het recept.

BK3_02.09.02

Subdoel 2

De leerlingen plannen de werkvolgorde.

- productieplanning

BK3_02.09.03

Subdoel 3

De leerlingen zetten het benodigde materieel klaar en stellen toestellen in werking.

BK3_02.09.04

Subdoel 4

De leerlingen zetten de benodigde ingrediënten klaar.

- productkennis: uitzicht, voedingstechnologie met betrekking tot de te verwerken producten,
- rol van de grondstoffen, hulpstoffen en additieven
- functionaliteit van de ingrediënten

BK3_02.10

7

De leerlingen verwerken karkassen en stukken vlees: uitsnijden, uitbenen en afwerken.

- slagerijtechnieken voor het ontvetten van vlees
- slagerijtechnieken om karkassen en stukken vlees uit te benen en uit te snijden.
- slagerijtechnieken om karkassen en stukken vlees op te delen
- herkomstidentificatie

toepassen

BK3_02.11

8

De leerlingen verdelen de stukken vlees volgens hun classificatie (vlees van eerste, tweede of derde categorie) en hun bestemming (om te stoven, grillen...).

- rode organenpakket
- benamingen van deelstukken
- bestemming van deelstukken
- categorieën van vlees
- versnijdingstechnieken
- kwaliteitsbeoordeling
- technieken voor het portioneren van stukken vlees

toepassen

BK3_02.12

9

De leerlingen maken vleesbereidingen, vleesproducten en basistraiteurgerechten.

toepassen

BK3_02.12.01

Subdoel 1

De leerlingen maken vleesbereidingen.

- samenstelling van vleesbereidingen (op basis van gemalen en /of ongemalen vlees)
- diverse soorten panklare producten zoals gyros, pita

BK3_02.12.02

Subdoel 2

De leerlingen maken vleesproducten.

- vleeswarentechnieken
- samenstelling van vleesproducten
- zoutmethodes zoals vacuüm-, omwenteling- en doseerzouten, enten en snelpekelen, inspuiten zoals aderinspuiting, spierinspuiting
- productieproces van rauwe en gekookte zouterijen
- productieproces van droge worsten
- productieproces van kookworsten en vleesbroden

BK3_02.12.03

Subdoel 3

De leerlingen maken basistraiteurgerechten.

- samenstelling van eenvoudige gerechten
- stoverijen zoals stoofvlees, goulash, navarin, blanquette, vol-au-vent.
- gebraden zoals rosbief, varkensgebraad, kalfsgebraad.
- diverse salades zoals kip curry, vleessalade, balletjes in tomatensaus, préparé...

BK3_02.13

10, 12

De leerlingen snijden, verpakken en etiketteren stukken vlees en slagerijspecialiteiten en presenteren ze in de toonbank.

toepassen

BK3_02.13.01

Subdoel 1

De leerlingen versnijden, verpakken en etiketteren stukken vlees en slagerijspecialiteiten.

- allergenen
- verpakkingstechnieken voor verkoop
- etikettering voor verkoop
- snij- en verpakkingsmachines

BK3_02.13.02

Subdoel 2

De leerlingen presenteren vlees en slagerijspecialiteiten in de toonbank

- presentatie-, afwerking- en garneringstechnieken

BK3_02.14

11

De leerlingen nemen de bestelling van de klant op, informeren over het assortiment en verkopen.

- principes van klantvriendelijkheid
- verkoopstechnieken
- samenstelling van slagerijspecialiteiten
- afwegen van porties
- informatieverplichting over allergenen
- voedingsleer

toepassen

BK3_02.15

14

De leerlingen maken een prijsberekening per gerecht, per product of per persoon.

- foodcost en wastecost
- kostprijsberekening
- verkoopprijsberekening en prijszetting

toepassen

BK3_02.16

15

De leerlingen ontwikkelen producten en processen onder begeleiding van de verantwoordelijke.

- kennis over het aanbod
- nieuwe trends en technologieën
- productontwikkeling
- productiesystemen
- productiefiches
- toegepaste chemie en biologie in functie van slagerijtechnieken

creëren

Samenhang minimumdoelen – leerplandoelen

In deze rubriek wordt een overzicht gegeven van alle specifieke minimumdoelen die van toepassing zijn voor deze studierichting (kolom 1 en 2).

In kolom 3 en 4 wordt aangegeven waar deze specifieke minimumdoelen opgenomen zijn in het leerplan.

- Specifieke minimumdoelen die ingedaald zijn als cesuurdoelen (in de studierichting van de tweede graad die een logische vooropleiding is voor deze studierichting in de derde graad) zijn terug te vinden in de derde kolom. Zij moeten niet meer aan bod komen in de derde graad (en bijgevolg ook niet meer geëvalueerd worden in de derde graad) maar ze zijn een belangrijk aandachtspunt om de beginsituatie van de leerling in kaart te brengen en te zorgen voor een gepaste begeleiding.
- Specifieke minimumdoelen die aan bod komen in de derde graad zijn terug te vinden in kolom 4.

De nummers in kolom 3 en 4 verwijzen naar het leerplandoel waar het specifiek minimumdoel letterlijk is opgenomen. Eventuele kenniselementen worden in het leerplandoel opgenomen, ofwel bij het specifiek minimumdoel zelf, ofwel bij de onderliggende subdoelen, ofwel via een combinatie.

Nummer specifiek minimum doel	Minimumdoel	Leerplandoel / subdoel 2 ^{de} graad	Leerplandoel / subdoel 3 ^{de} graad
Generieke doorstroomcompetenties			
01.01.01	De leerlingen doorlopen een onderzoekscyclus in samenhang met inhouden van minstens 1 wetenschapsdomein verbonden aan de studierichting.		WD3_01.01.01
Celleer			
08.09.01	De leerlingen leggen het verband tussen celtypen en hun functies in weefsels en organen uit met inbegrip van de betrokken cellulaire processen. <i>Rekening houdend met de context van de studierichting.</i>		WD3_08.09.01
Toegepaste chemie			
09.06.01	De leerlingen leggen het verband tussen de plaats en de eigenschappen van atomen in het PSE. <i>Rekening houdend met de context van de studierichting.</i>	WD2_09.06.01	
09.06.02	De leerlingen leggen het verband tussen de eigenschappen van stoffen en de toepassingen ervan in voedingsmiddelen en voedingsmiddelentechnologie. <ul style="list-style-type: none"> • Zuren, basen, zouten, oxiden • Alkanen, alkenen, alcoholen, carbonzuren, esters, aminen • (Poly)sachariden, lipiden, proteïnen • Verband tussen chemische structuur en stoffeigenschappen • Functionele eigenschappen van (poly)sachariden, proteïnen en lipiden • Processen binnen de voedingstechnologie: conservering, gisting, fermentatie <i>Rekening houdend met de context van de studierichting.</i>		WD3_09.06.01

⁸Slagerijtechnieken, tweede graad dubbele finaliteit.

Samenhang ‘doelen die leiden naar een of meer erkende beroepskwalificaties’ – leerplandoelen

Nummer doel CD	Doel CD	Leerplandoel / subdoel
1	De leerlingen werken in teamverband (organisatiecultuur, communicatie, procedures).	BK3_01.01
2	De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.	BK3_01.02
3	De leerlingen handelen economisch en duurzaam.	BK3_01.03
4	De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.	BK3_01.04
5	De leerlingen lichten de aankoop van volledige dieren, karkassen en stukken vlees toe.	BK3_02.05
6	De leerlingen ontvangen karkassen of stukken vlees en controleren ze.	BK3_02.06
7	De leerlingen verwerken karkassen of stukken vlees (uitsnijden, uitbenen, afwerken ...).	BK3_02.10
8	De leerlingen verdelen de stukken volgens hun classificatie (vlees van eerste, tweede of derde categorie ...) en hun aard (om te stoven, om te grillen ...).	BK3_02.11
9	De leerlingen maken vleesbereidingen, vleesproducten en basistraiteurgerechten.	BK3_02.12
10	De leerlingen snijden en verpakken stukken vlees en slagerijspecialiteiten en presenteren ze in de toonbank.	BK3_02.13
11	De leerlingen nemen de bestelling van de klant op, informeren over het assortiment en verkopen.	BK3_02.14
12	De leerlingen verpakken, etiketteren en stockeren de bereidingen.	BK3_02.07 BK3_02.13
13	De leerlingen volgen de voorraad op, stellen tekorten vast en maken bestelbonnen op.	BK3_02.08
14	De leerlingen maken een prijsberekening per gerecht, per product of per persoon.	BK3_02.15
15	De leerlingen ontwikkelen producten en processen.	BK3_02.16

Aanvullende onderliggende kennis	In leerplandoel / subdoel
De opgenomen kennis staat steeds in functie van de specifieke vorming van deze studierichting.	
Afwerkings- en garneringstechnieken	BK3_02.13.02
Allergenen	BK3_02.13.01
Ergonomie	BK3_01.04.02
Infrastructuur, toestellen en materialen	BK3_02.02
Presentatietechnieken van producten	BK3_02.13.02
Principes van klantvriendelijkheid	BK3_02.14
Slagerij- en vleeswarentechnieken	BK3_02.10 BK3_02.11 BK3_02.12.02
Verkoopstechnieken	BK3_02.14
Verpakken en bewaarstechnieken	BK3_02.13.01 BK3_02.07
Voedselveiligheid, milieu- en kwaliteitsvoorschriften	BK3_02.01 BK3_01.03.02 BK3_01.02.03 BK3_02.05 BK3_02.06 BK3_02.11
Voorraadbeheer	BK3_02.08
Warenkennis	BK3_02.09.04

Concordantie beroepskwalificatie – leerplandoelen

In de derde graad dubbele finaliteit worden competenties van 1 of meerdere beroepskwalificaties/deelkwalificaties gerealiseerd. Met het oog op het uitreiken van een bewijs van beroepskwalificatie, een bewijs van deelkwalificatie of een bewijs van competenties is het nodig te weten welke leerplandoelen verband houden met de competenties van de beroepskwalificatie.

Een concordantie tussen de leerplandoelen en de beroepskwalificatie(s) is terug te vinden op de website van het GO!.

Minimale materiële vereisten

Voor het realiseren van de leerplandoelen is er nood aan voldoende materialen en de nodige uitrusting opdat deze kwaliteitsvol kunnen gerealiseerd worden. Voor de school is het belangrijk dat ze in kaart brengt welke materialen en uitrusting er minimaal nodig zijn om de leerplandoelen te kunnen realiseren.

Deze materialen en uitrusting hoeven niet noodzakelijk op school aanwezig te zijn. De school kan immers ook gebruik maken van materialen en uitrusting die aanwezig zijn op andere locaties zoals bijvoorbeeld andere scholen, infrastructuur van de gemeente, bedrijven...

Op de GO! Navigator worden er, voor deze doelen waarvoor dit relevant is, suggesties gedaan met betrekking tot het in kaart brengen van de minimale materiële vereisten.

Vakkenkoppeling

De vakkenkoppeling is terug te vinden op de website van het GO! (rubriek leerplannen).

Pedagogisch – didactische ondersteuning

Een uitgebreide pedagogisch – didactische ondersteuning is terug te vinden in de GO! Navigator.